

Europska kulturna ruta ATRIUM

ATRIUM – “Arhitektura totalitarnih režima XX. stoljeća u gospodarenju urbanim razvojem” je kulturna ruta certificirana od strane Vijeća Europe koja istražuje i produbljuje određena gledišta povijesti XX. stoljeća, promatrajući osjetljive i traumatične događaje koji su obilježili to razdoblje kroz prizmu **arhitekture i urbanih krajolika**.

Tragovi “lijevih” i “desnih” ideologija i diktatorskih režima 20. stoljeća još uvijek su prisutni i lako se mogu vidjeti u europskim gradovima. Građani su do sada općenito reagirali na ovo naslijeđe **uklanjanjem** njegovog simboličkog i povijesnog značaja.

S druge strane, ATRIUM želi istražiti ovo značenje kroz **analizu koja se temelji na konceptu “disonance”**: osim što su zanimljive sa stilske točke gledišta, te građevine se promatraju kao **objekti koji postaju polazište za poticanje kritičkog razmišljanja o samom režimu koji ih je i sagradio**.

Sukladno smjernicama Vijeća Europe, ATRIUM razvija i jača turistički potencijal ove zajedničke kulturne teme od **europske važnosti**. U tom smislu, Ruta organizira **školske ture** koje su ekonomski, socijalno i ekološki **održive**.

ATRIUM rutu provodi transnacionalna udruga ATRIUM koja promiče sljedeće aktivnosti:

- jačanje suradnje u istraživanju i razvoju;
- jačanje sjećanja i povijesti europske arhitektonske baštine povezane s totalitarnim i diktatorskim režimima 20. stoljeća;
- promicanje edukacijskih razmjena i posjeta;
- istraživanje suvremenih kulturnih i umjetničkih izričaja o temama Rute;
- razvoj održivog kulturnog turizma.

Aktivnosti Rute usmjerene su na promicanje demokratskih vrijednosti i temelje se na **jasnom odbacivanju bilo kojeg oblika apologije autoritarnih, diktatorskih ili totalitarnih režima**, kako je utvrđeno statutom Udruge.

BARI

The European Cultural Route ATRIUM

ATRIUM- *Architecture of Totalitarian Regimes of the 20th century In Europe's Urban Memory* is a Cultural Route certified by the Council of Europe that explores and deepens certain aspects of the 20th-century history, seeing the traumatic events that have marked this period through the prism of **architecture and urban landscapes**.

The traces of both left and right wing totalitarian and dictatorial regimes of the 20th century are indeed still present and can easily be seen in European cities. Citizens have so far generally reacted to this legacy by **removing** its symbolic and historical significance. On the contrary, ATRIUM aims at exploring this significance through an **analysis based on the concept of “disonance”**: besides being interesting from a purely stylistic point of view, these buildings are also seen as **objects that can trigger a critical reflection on the regimes that built them**.

In compliance with the guidelines of the Council of Europe, ATRIUM develops and strengthens the tourist potential of this common cultural theme, which has a **European relevance**. In this respect the Route organizes **educational school tours** that are economically, socially, and environmentally **sustainable**.

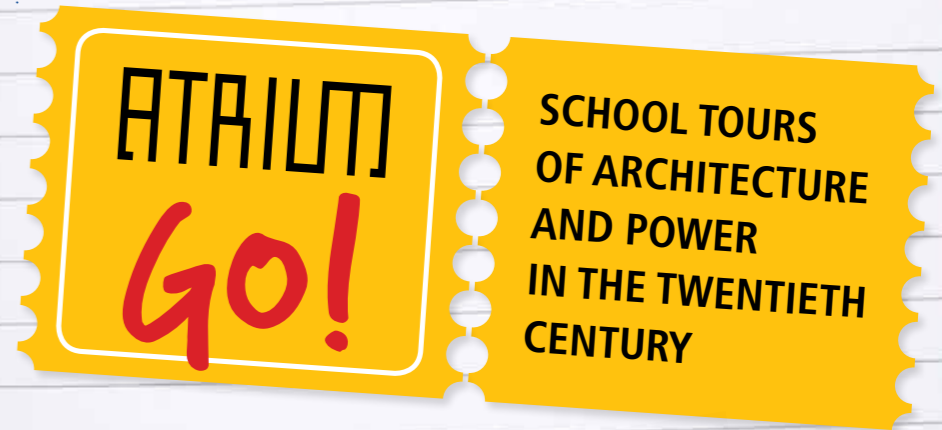
The ATRIUM Route is managed by the transnational ATRIUM Association and promotes the following activities:

- strengthening cooperation in research and development;
- enhancing the memory and history of the European architectural heritage related to the 20th-century totalitarian and dictatorial regimes;
- promoting educational exchanges and visits;
- exploring contemporary cultural and artistic expressions on the themes of the Route;
- developing sustainable cultural tourism.

The activities of the Route aim at promoting democratic values and are based on a **clear rejection of any form of apologia of authoritarian, dictatorial or totalitarian regimes**, as established by the statute of the Association.

LABIN

Graphic design: www.tunabies.it - Photo Archivio ATRIUM: Luca Messari - Giorgio Sabatini - Nicola Amato - Sandro Lendner - Simona Tomra

ATRIUM GO! je ...

brand edukacijskih školskih izleta za učenike srednjih škola. Ideja proizlazi iz iskustva europske kulturne rute ATRIUM, certificirane od strane Vijeća Europe. Ruta dobiva oblik i sadržaj zahvaljujući europskom projektu ATRIUM Plus, financiranom iz Programa INTERREG CBC Italija – Hrvatska.

Cilj je ATRIUM rute kritički istražiti opipljive tragove totalitarnih režima 20. stoljeća, koji su ostali diljem Europe, od njezina istočnog do zapadnog dijela.

Sada više nego ikad, mlade generacije moraju biti svjesne onoga što se dogodilo u našoj nedavnoj prošlosti, uključujući i tragedije koje su obilježile ovo razdoblje, kako bi postali odgovorni i svjesni građani.

ATRIUM GO! is ...

a brand of educational school tours for high school students. The idea comes from the experience of the ATRIUM European Cultural Route certified by the Council of Europe and takes shape thanks to the ATRIUM Plus European Project, financed by the INTERREG CBC Italy-Croatia Programme.

The ATRIUM Route aims at critically investigating the tangible marks that were left all over Europe, from East to West, by the totalitarian regimes of the 20th century.

Now more than ever, young generations must be aware of what happened in our recent past, including the tragedies that marked this period, so that they can become responsible citizens, mindful of their need to make cautious choices in the present.

Dictatorship
= Control

Između arhitekture i povijesti

Prošlo nam je stoljeće ostavilo neke vrijedne građevine koje se mogu pripisati racionalizmu, eklektizmu ili arhitektonskom stilu tipičnom za totalitarne režime. Karakterizirane su snažnom simboličkom vrijednošću, a rezultat su oblikovanja novih urbanih funkcija, kreirane u propagandne svrhe, kako bi ojačale moć režima. Uglavnom su izgrađene kako bi zadovoljile praktične potrebe (primjerice poštanski uredi, željezničke stanice, itd.), međutim postoje i neki spomenici, općenite zgrade, čitavi okruzi, a u nekim slučajevima čak i novoplanirani gradovi koji su izgrađeni kako bi predstavljali i slavili moć režima. Iako danas čvrsto odbijamo ideologije koje su stajale iza njih, te su građevine nasljeđe koje ne možemo jednostavno izbrisati. Naprotiv, moraju se promatrati na isti način kao i dokumenti na kojima se temelji interpretacija povijesti, baš kao i svi izričaji kulturne baštine koju nasljeđujemo iz prošlosti, čak i kada su "disonantni".

Between architecture and history

The past century left us some valuable buildings, attributable to Rationalism, Eclecticism or to the architectural style that is typical of totalitarian regimes. Characterized by a strong symbolic value, they resulted from the design of new urban functions and were created for propagandistic purposes, in order to strengthen the power of the regimes. They were mainly built to fulfil practical needs (e.g. post offices, railway stations, etc.), but there are also some monuments, general buildings, entire districts, and in some cases even newly planned towns, that were built in order to represent and celebrate the power of the regime. Even if today we firmly refuse the ideologies that laid behind them, these buildings are a legacy that cannot simply be erased. On the contrary, they must be considered in the same way as the documents upon which the reconstruction of history is based, much like all the expressions of the cultural heritage that we inherit from the past, even when they are "dissonant".

FORLÌ

FERRARA

Velika prilika za razvoj

Tumačenja arhitekture europskih totalitarnih režima 20. stoljeća u njihovom izvornom političkom kontekstu zahtijevaju od nas proširivanje analize i na njihovo značenje u sadašnjem vremenu, a upravo se kroz taj proces disonanca pojavljuje kao prijelom između njihova izvornog značenja i trenutnog značenja demokratske vrijednosti. Kako bi se izbjegli nesporazumi o njegovim ciljevima, od samog početka ATRIUM GO! je turistička ponuda nastala u suradnji sa studentima i nastavnicima, prema aktivnom pristupu i uključivanju. Ovim izletom se nikako ne želi predlagati povijesna revizija diktatorskih režima, već izleti nude novi pristup pomoću kojega je moguće rasvijetliti događaje koje te građevine "pripovijedaju" te procijeniti dramatično širenje ideologija koje su dovele do njihove izgradnje. ATRIUM GO! želi preobraziti nesklad arhitekture totalitarnog režima i težinu povijesti u priliku za podizanje svijesti učenika, dajući tim budućim građanima nove uporišne točke za razumijevanje povijesti 20. stoljeća.

A great opportunity for growth

Interpreting the architecture of the 20th-century European totalitarian regimes in their original political context requires us to extend our analysis to their meaning in the present time, and it is exactly through this process that dissonance emerges as a fracture between their original meaning and the current democratic values. In order to avoid misunderstandings about its purposes, since the very beginning the ATRIUM GO! tourist offer has been developed in collaboration with students and teachers, according to a participatory approach. Far from proposing a historical revision of the dictatorial regimes, the tours intend to offer a new approach to shed light on the events "narrated" by those buildings and on the dramatic pervasiveness of the ideologies that brought to their construction. ATRIUM GO! wishes to transform the dissonance of the totalitarian regime architecture and the weight of history into an opportunity to raise the students' awareness, providing these future citizens with new keys to understand the 20th-century history.

